

Nieuwe boeren 2024

Voorwoord

Beste Lezer,

We stellen jullie met blijdschap en trots de nieuwe lichting afgestudeerde nieuwe bio boer.inn.en voor van de 23e cyclus van het 'Leertraject Biologische en Biodynamische Landbouw'. De afstudering van het leertraject is elk jaar opnieuw een feestelijk gebeuren.

De cursisten hebben het laatste halfjaar van september '23 tem februari '24 hard gewerkt aan een bedrijfsplan voor hun toekomstig project in de landbouw.

De projecten inspireren door de creatieve oplossingen die ze voorstellen om een transitie mee mogelijk te maken in de landbouw en de samenleving. Het zijn stuk voor stuk constructieve en innovatieve praktijken die de productie en distributie van voedsel transformeren en die tezamen genomen de belofte van verregaande transitie in zich dragen. De afzonderlijke praktijken lijken klein, samen kunnen ze een enorme kracht componeren en een belofte voor de toekomst vormen en mee de agro-ecologische beweging versterken.

Met dit palmares stellen we je elke afgestudeerde cursist(e) persoonlijk voor met een schets van zijn/haar uitgewerkt of startend project, verspreid over Vlaanderen. Je leest meer over de ambities, de inspiratie en de passie van deze nieuwe lichting biologische bioboer.inn.en.

Op de bijgevoegde kaart van Vlaanderen zie je waar hun nieuwe projecten zich (zullen) bevinden.

We wensen je een aangename kennismaking met deze nieuwe boer.inn.en en nodigen je uit om hun projecten ook ter plaatse te bezoeken en te steunen.

Maart 2024,

Namens het Landwijzer-team en -bestuur, de hoofddocenten en de praktijkopleiders van het Leertraject.

OPLEIDING & VORMING
PROFESSIELE BIO-LANDBOUW

Overzicht projecten 2024

1. Annelies - CSA De Verwondering	13. Ludgarde - De bio-hoeve
2. Aurélie - FLOR Plukbos	14. Marie - Hoge Bossen
3. Bert - Boomgaarderij Balder	15. Martin - De Griffel
4. Channe - Het Landscha(a)p	16. Matthieu
5. Dieter - Beesie	17. Niels - Hernebo Gård
6. Elena	18. Raf - Au petit verger sucré
7. Ester - Forester	19. Reyn - PlukPlek
8. Jo	20. Sofie - Bloemenpluktuin Bloemberg
9. Jorid - Groenten voor een zorginstelling	21. Steve
10. Julie - Veldboeket	22. Tijs - De Groentelaar
11. Kathleen - Amarant Plukweide	23. Wim - De Vierbunder
12. Leen - 'tFelt	

OPLEIDING & VORMING
PROFESSIELE BIO-LANDBOUW

Twaalf jaar geleden kwam landbouw in verbinding met de natuur, de kosmos én de mens via de inheemse bevolking van Cajamarca- Peru reeds op mijn pad. Na wat omzwervingen waarbij landbouw en de kracht van de natuur op een manier altijd aanwezig was, kwam ik thuis bij Landwijzer. Naast verbinding te vinden met mezelf én mijn mede boer.in.nen, kwam ook de zoektocht naar mijn toekomst tot rust. Ik ben een trotse boerin die nu klaar is om zich te verbinden met deelnemers, de grond, de aarde, de natuur en zijn omgeving. Vol hoop en met een grote portie Verwondering kijk ik naar wat de toekomst zal brengen.

Annelies

CSA De Verwondering

Annelies Lefevre (°1988)

lefevreannelies@gmail.com

regio Waasland

start: ik blijf actief in de landbouw, op het juiste moment start CSA De Verwondering

Voorheen werkzaam als maatschappelijk werker

VERBINDING

LEKKER

VERWONDERING

EERLIJK

LOKAAL

CSA De Verwondering (1,9ha- 260 VE's) is een CSA zelfoogst groenten en kleinfruit met sauna. Deelnemers eten voedsaam volgens het ritme van de seizoenen door het zelf oogsten van groenten en kleinfruit. Respect voor de levende bodem vol schimmels, bacteriën en kriebelbeestjes staat centraal in elke beslissing. Insecten, bloemen, groenten, fruit én kruiden krijgen allemaal een volwaardige plek op het veld om samen tot een gebalanceerd ecosysteem te komen. Landbouw in evenwicht met de natuur, natuur in evenwicht met onze vorm van bio-dynamische landbouw.

Deelnemers betalen hun jaarlijks oogstaandeel vooraf, zo kiezen ze ervoor om als gezin, in welke vorm dan ook, deel te nemen aan een alternatief financieel landbouwsysteem met eerlijke lonen voor de boer.inn.en. Deelnemers verbinden zich met de aarde, zichzelf en hun saunagenoten om te herbronnen. Sauna als moment van ontspanning, zelfzorg en diepere connectie met zichzelf en de andere.

Deelnemers zijn de kern van de boerderij; ze kennen hun boer.inn.en. Hoe deze gemeenschap eruit ziet geven de deelnemers mee vorm. Zorg voor de grond én de mensen als centraal uitgangspunt. Educatie als middel om de gemeenschap te verbreden en te verdiepen. Openstaand voor herwonnen Verwondering.

Landwijzer heeft ervoor gezorgd dat mijn lang gekoesterde droom een pragmatische realiteit is geworden en ik opnieuw dichtbij mezelf sta. Ik sprong uit mijn gouden kooi en werd opgevangen door docenten, (stage)boeren, trajectbegeleiders en andere leden van het team. Ze zorgden er samen voor dat ik ondersteund en vlot mijn weg kon zoeken.

Landwijzer is een leertraject, zowel op professioneel als persoonlijk vlak. Door aandacht te besteden aan ieders kwaliteiten, innerlijke wereld en omgeving, werd ik zachter én sterker tegelijkertijd.

Aurélie

FLOR plukbos

VERBINDEND

GEWORTELD

EDUCATIEF

TOEGANKELIJK

AUTHENTIEK

Aurélie Lodewick (°1987)

aurelie@florplukbos.be

FLOR plukbos
Vinkenlaan, 9320 Erembodemgem
www.florplukbos.be
FB: FLOR plukbos
IG: flor.plukbos
start: Februri 2024

Voorheen werkzaam als leerkracht
Nederlands-Duits

FLOR plukbos is een biologische bloemen- en bessenpluktuin die een positieve impact heeft op zijn omgeving.

Op FLOR dragen we zorg voor de bodem, de biodiversiteit en elkaar. We herstellen het contact tussen mensen en natuur. Dat doen we via educatie, verbinding en betrokkenheid. Want onbekend is onbemind, en daarom vaak ook onbeschermd. FLOR is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en waar alles en iedereen kan floreren.

*Kennis delen, lotgenoten,
vraagstelling, connecties, visie,
ervaring en leermeesters*

Bert

Boomgaarderij Balder

Bert Rasschaert (°1989)

Boomgaarderij Balder
regio Zottegem & driehoek Brakel,
Oosterzele en Denderleeuw
FB: boomgaarderij.balder
verderzetting van 2018

Voorheen werkzaam als zelfstandige in de
bouwsector, WWOOF en MIERcrew

SMAAKVOL

VAN GEPLUKT FRUIT TOT VERWERKING

Mijn zoektocht in duurzame landbouw brengt mij naar de boomgaarden. Na de boomzorg en bodemzorg is hier een moment van oogsten. Ik wil deze unieke smaken aan variëteit kenbaar maken. En de hoogstamboomgaarden laten reïncarneren via mijn boomkwekerij Balder. Mijn verdere inzet en zoektocht naar een verwerkt product zal in de toekomst moeten leiden naar een verwerkingsketen voor meerdere producenten.

Het traject heeft voor mij nog eens bevestigd dat, ook in landbouw, samen zorg-dragen (voor veel), de kern is. Ik maakte kennis met en werkte mee in verschillende, inspirerende landbouwpraktijken. Ik ben nu veel bekwamer in theorie en praktijk van meerdere landbouwkundige thema's. En ook bedrijfseconomisch leren kijken, denken en doen, 'de bekende boerenbalans', zit veel beter in mijn vingers. Ik vond door het traject een nieuwe kring fijne mensen waarbij ik terecht kan met al mijn vragen en veel meer.

Channe

Het Landscha(a)p

Winterbegrazing van groenbedekkers en graan

CIRCULAIR

BIODIVERSITEIT ZORGZAAM

LANDSCHAPSBOUWER
VERBINDEN

Channe Haine

channe.haine@yahoo.com

Achtergrond in sociaalpedagogisch en juridisch werk in verschillende contexten

In Vlaanderen zijn schapen actief in (natuur-/agraris) beheer van veel verschillende landschappen. Ze zorgen er mee voor veel diversiteit. In de 'winterperiode' kunnen ze meestal (nog) niet terecht in natuurgebieden. Wat betekent dat dan voor de rendabiliteit, circulariteit en de impact van dat beheer vanuit veel verschillende perspectieven? Met die vraag ging ik aan de slag. Ik werkte daarvoor een conceptplan uit voor het landscha(a)p, een fictieve schapenhouderij. Vanuit de visie van zuinige, zorgzame landbouw, kwam al gauw 'winterbegrazing' van o.m. groenbedekkers en graan op de agenda. Dat is een oude landbouwpraktijk die her en der terug in het landschap verschijnt. Schapenhouders en andere landbouwer(s) werken er intens in samen. Schapen begrazen dan in de 'winterperiode' bij collega-boeren. Beiden kunnen voordelen halen o.m. op vlak van rendabiliteit, bodemzorg, gezondheid van de schapen, biodiversiteit, ... Het fictief bedrijf, het landscha(a)p, diende als oefencase rond de oprichting van een kleinschalige schapenhouderij en het thema 'winterbegrazing'. Met het thema inspireerde ik schapenhouders, akkerbouwers, (kleinschalige) groentetelers, ... en zij mij. Enkele begrazingsexperimenten zijn intussen bezig. Ik schreef ook mee aan de aanvraag van een EIP-project, i.s.m. o.a. het INBO, de VSH, het ILVO, verschillende bedrijven (schapenhouders en anderen) over hetzelfde onderwerp. Dat project is intussen in opstart.

Daarnaast werkte ik mee een nieuwe teeltrotatie, teeltplanning en een gedeeltelijke herinrichting van het veld uit voor de groentetak van CSA Natuurlijk Fruit en werkte ik mee rond de verdere inschakeling van hun schapen in hun gans bedrijf.

Mijn traject laat mij landen in kleinschalige, gemengde, regeneratieve, biologische landbouw. Zuinigheid, zorg voor samenhang en verbinding zijn daarin belangrijk.

Dat de start van mijn landbouwcarrière met de teelt van vollegrond aardbeien zou aanvatten had ik niet kunnen vermoeden. Doorheen de stages tijdens m'n 2,5 jaar opleiding bij Landwijzer heb ik volop de kans gegrepen om verschillende landbouwtakken te leren kennen. En dan te voelen waarmee ik een klik had: van groenten over melkvee tot uiteindelijk (klein)fruit. De band ontstond op een stage wintersnoei van bessenstruiken op 't Bezenbos in Drongen. Die combineerde ik met een stage op het biologisch melkveebedrijf de Caipashoeve in Leffinge. Hier merkte ik dat ik me goed kon verbinden met de verzorging van bessenstruiken, het planten en snoeien van fruitbomen. Het verzorgen van de planten in openlucht, de teelt van mooie vruchten en tevreden klanten geven me energie. De kans om een eigen aardbeien- en bessenproject te starten vlakbij de twee biologische boerderijen De Zwaluw en csa Groentegem is een mooie startpositie die ik graag volop benut en uitbouw. We vormen één grote versmarkt!

Dieter Beesie

Dieter Snauwaert (°1978)

snauwaertd@gmail.com

Beesie
Sparrestraat, Lievegem
FB: Beesie
IG: Beesie.bes
start: augustus 2024

Voorheen werkzaam als
mobiliteitsconsulent bij Scelta Mobility

NATUUR

SFEER

VERBINDING

SMAAK

DIVERSITEIT

Beesie ligt als éénmanszaak ingebed tussen de biologische boerderijen De Zwaluw en CSA Groentegem, onder de fruitbomen en tussen de koeien. Als boer tussen zon en aarde, schakel tussen plant, klant en passant wil ik een aangename, diverse plek creëren. Mijn insteek is de teelt van lekkere biologische bessen en heerlijke vollegrond aardbeien in samenwerking met de natuur. Door zorg voor de bodem is het plantgoed stevig geworteld, klaar om de energie van zon en omgeving op te nemen. Het fruit wordt door de klant zelf geoogst. Die ervaring versterkt de band met het land, het seizoen en de plant. Er is ook ruimte voor beleving van de wijsheid tot het dichter bij jezelf komen.

Elena

Elena Alves (°1997)

Ontmoet Elena, een stralende persoonlijkheid met een hart voor duurzame landbouw. Haar eindwerk, 'Fruits de Cortils', weerspiegelt haar toewijding. Altijd met een lach op haar gezicht verspreidt ze vreugde om haar heen. Momenteel is ze actief medewerker op verschillende biobedrijven, waar ze haar positieve energie en liefde voor het vak volop benut om bij te dragen aan een duurzamere wereld.

Landwijzer is niet alleen een opleiding tot bio-(dynamische) boer.in, het is een vorming als mens. Zoals ons doorheen de opleiding om tal van redenen ingeprint wordt om resoluut in te zetten op zoveel mogelijk diversiteit op het veld, mogen ook de mensen die de landbouw kracht geven, de toekomstige boeren en hun activiteiten, divers zijn. Zoals er zoveel mogelijk getracht wordt om duurzaamheid te creëren, binnen eender welke kringloop die dient gesloten te worden in de landbouw, wordt er ook uitgegaan van het idee dat, hoe meer je uiteindelijke afstudeerplan aanleunt bij wie je echt bent, hoe duurzamer je project zal worden en hoe meer je kan betekenen voor je omgeving en kan bijdragen op de lange termijn. Naast de vele kennis en handvaten die Landwijzer toereikt, is Landwijzer ook een plek om thuis te komen met heel je zijn en het Leertraject heeft ervoor gezorgd dat ik 'heel' geworden ben, in al mijn 'zijn'.

Ester Forester

Ester Cattoir (°1993)

ester.cattoir@gmail.com

Forester
Oost-Vlaanderen

Voorheen werkzaam in de horeca en artistieke sector

Eren, conserveren en doorgeven van wat essentieel en levenskrachtig is, is mijn drijfveer om als toekomstige plantenvermeerderaar en herboriste de eeuwenoude plant-wijsheden die dreigen verloren te gaan, tot mij te nemen en beschikbaar te houden voor volgende generaties.

Voeden slaat op het voeden van zowel het fysieke als het innerlijke wezen. Verbinden gaat over het menselijke, over ons verenigen, van mens tot mens. Maar ook met de dieren, met het land, met de kosmos. Hand in hand. Door zorg te dragen voor onszelf en voor elkaar en door ons te verenigen, elkaar aan te vullen en te versterken. En inspireren slaat op het doorgeven van die kennis en visie. Dit alles resulteert in een plan voor een kleinschalige BIO-kwekerij van plantgoed van medicinale kruiden & kleinfruit en een herboristerie met kleinschalige verwerking van eigen productie uit de bostuin, waar permacultuur- en voedselbosprincipes gebundeld en toegepast worden.

engageren

VERBINDEN

kennis delen

OPENHEID CREËREN

Jo

Jo Mampay (°1995)

Maak kennis met Jo, een gedreven en speelse ziel die zijn passie voor de natuur tot leven brengt. Met een afstudeerwerk getiteld 'De beschutte teelt op de Groentelaar', heeft Jo zijn creativiteit laten zien. Momenteel vervult hij de rol van medewerker op de Groentelaar, waar zijn zorgzame en speelse karakter elke dag schittert.

Met een combinatie van gedrevenheid, zorgzaamheid, creativiteit en nauwkeurigheid brengt Jo een unieke flair naar alles wat hij doet.

Voor Landwijzer kiezen is één van de beste beslissingen in mijn leven geweest. Het verwonderde me tijdens het leertraject hoe veel er te leren valt over de toch wel belangrijkste tak van onze maatschappij. Wanneer tijdens de lessen werd ingegaan op hoe er met onze landbouwgronden wordt gespeculeerd, greep me dit het meest aan: hoe krijgen we onze landbouwgronden vrij voor de toekomst? Toen we leerden dat De Landgenoten bestond, kocht ik meteen een aandeel en sinds januari 2024 werk ik er als bewegingsmedewerker, wat ik nooit had durven dromen! Daarnaast boer ik zo veel mogelijk op Gentse velden; de noeste arbeid in de buitenlucht kan ik niet meer missen.

Jorid

Groenten voor een zorginstelling

NATUUR

LOKAAL

GEZOND

FAIR TRADE

Jorid van Laer (°1986)

joridvanlaer@hotmail.com

Uitbreiding op CSA-boerderij De Goedinge
Goedingestraat, Afsnee

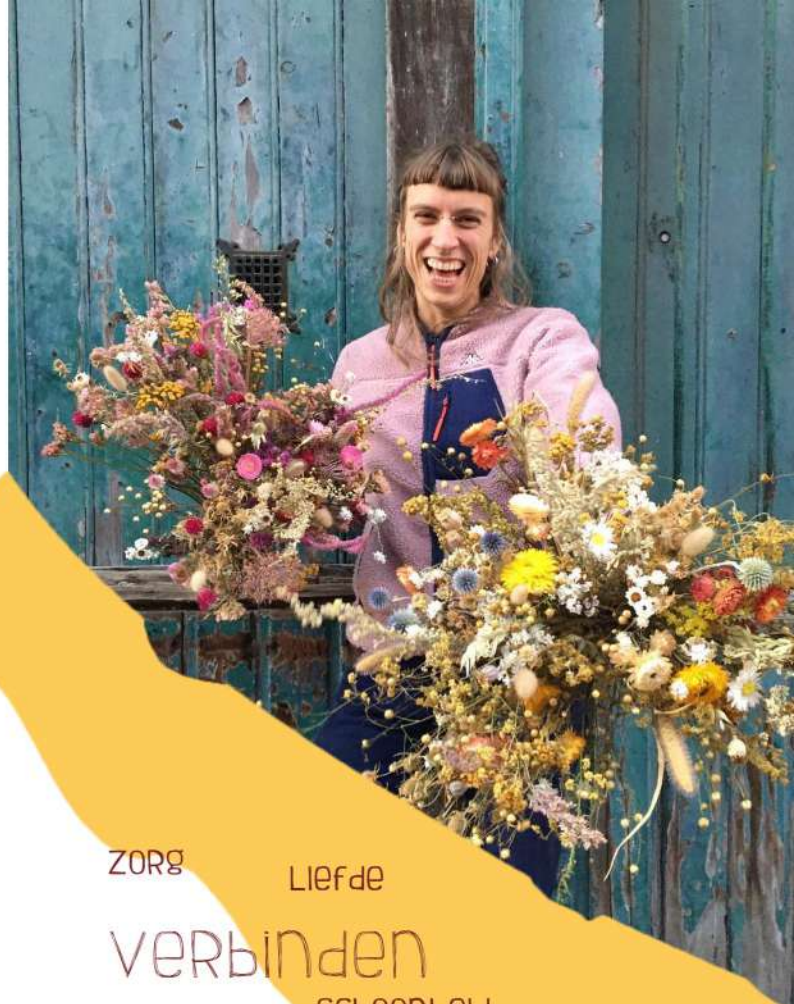
Voorheen werkzaam als preventieadviseur,
pedagogisch ondersteuner en leerkracht PAV.

Gezonde, kwalitatieve, lokale voeding, geteeld volgens agro-ecologische principes: vanzelfsprekend dat enkel dit wordt aangeboden aan onze herstellende medemens, toch? Natuurlijk! Voor een deel van het areaal van De Goedinge in Afsnee heb ik een plan gemaakt om voor (een) zorginstelling(en) groenten te telen tussen hoogstam fruitbomen. Hiervoor was 't Polderveld in Knokke-Heist een inspiratiebron. Mijn doel is dat in alle segmenten van de maatschappij lokaal, eerlijk en biologisch voedsel de logische eerste keuze wordt. De boerderij biedt naast voedsel ook de mogelijkheid tot ont-moeting en wordt een potentieel heilzame plek waar iedereen die moet herstellen welkom is. Om dit doel te bereiken is een warme, zorgzame en inspirerende samenwerking met collega-boeren voor mij een must.

Verscheidene mensen en ervaringen brachten mij steeds terug bij de opleiding 'biologische en biodynamische landbouwtechnieken' van Landwijzer. Deze nieuwe zijstraat voelde niet eens als een keuze, maar eerder als een evidentie. Het is naast een kennisuitbreiding ook echt een levensverandering en een openbaring. Met een achtergrond als ergotherapeut heb ik een holistische kijk op revalidatie: Van verleden tot heden tot toekomst en steeds afgestemd op de noden en wensen van de patiënt. Gedurende mijn Landwijzertraject kreeg ik de gepaste ondersteuning en begeleiding om dit concept verder te laten groeien buiten de zieken-context. In mijn boerinnentoeekomst valt dit te vertalen als een holistisch verbinden van bodem tot boerin tot deelnemers tot ruimere omgeving. Landwijzer hielp mij dus echt om mijn gezonde levenspuzzel vorm te geven. Als bloementeler, of 'verbloemer van deze wereld', kies ik ervoor de aarde vanaf nu respectvol te dragen zoals deze mij reeds 30 jaar moeiteloos draagt.

Julie Veldboeket

ZORG Liefde
VERBINDEN
SCHOONHEID
RUST

Julie Mortelmans (°1993)

Veldboeket
Goedingenstraat, Afsnee
veldboeket@goedinge.be
www.goedinge.be/bloemen
FB: Bloemenpluktuin Veldboeket - Goedinge
IG: veldboeketgoedinge
start: Februari 2024

Voorheen werkzaam in verschillende disciplines: ergotherapeut, opvoeder, barista, ...

**In de landbouw gaan voelt voor mij bijna als een evidentie, na vele andere paden bewandeld te hebben. Een ecologische wijze van boeren is voor mij terugkeren naar de essentie.
"Be patient with yourself. Shouting at a flower won't make it blossom."**

Op geduldige wijze tracht ik biologische bloemen te telen met oog voor zoveel mogelijk behoud en opbouw van een gezonde, humusrijke bodem. Ik wil mensen de kans geven voor een aanbod lokaal geteelde, pesticide-vrije bloemen te kiezen.

De teeltwijze & afzet giet ik in het CSA-model. Hiermee wens ik mensen te verbinden met de aarde en de realiteit van de boerin. In een maatschappij die individualisme meer en meer toejuicht, hoop ik net mijn deelnemers terug meer te verbinden met elkaar. De bloemen verzegelen dit eerlijke cont(r)act. Dat wens ik deze CSA toe voor haar toekomst.

*Het leertraject heeft me de moed
en bagage en het netwerk
geboden om te durven springen.
Naast aandacht voor de
technische en economische
aspecten van het boeren wordt er
ook veel aandacht besteed aan de
menselijke kant, dat heeft me echt
verder geholpen.*

Kathleen

Amarant Plukweide

Kathleen Bervoets (°1980)

bervoetskathleen@gmail.com

Amarant Plukweide
Oosterbeekstraat, Sint-Lambrechts-Herk
www.amarantplukweide.be
FB: amarantplukweide
IG: AmarantPlukweide
start: lente 2024

Voorheen werkzaam in een administratieve
functie in de natuur- en landbouwsector

ECOLOGISCHE CSA
ZELFPLUK
BLOEMENPLUKWEIDE

We starten met twee een Ecologische CSA zelfpluk bloemenplukweide. We gaan boeren met respect voor de natuur, voor de bodem en rekening houdend met onze gezinnen.

2,5 jaar Landwijzer = 2,5 jaar de kans krijgen om als mens dicht bij je kern te komen. Ik vergelijk het leertraject een beetje als het lopen van een labyrint. Je mag je niet druk maken over 'de weg'. Er is maar één weg en je hoeft enkel de keuze te maken: loop ik wel of loop ik niet. Er is geen goede of foute manier om een labyrint te lopen. Af en toe moeten er knopen doorgehakt worden en angsten onder ogen worden gezien. In een doolhof loop je verloren. In een labyrint vind je jezelf. Ik prijs mezelf heel gelukkig dat ik me bevond in 'het labyrint Landwijzer'.

Leen 'tFelt

Leen Van de Weghe (°1978)

vdwleen@gmail.com

'tFelt
Dominicanessenklooster, H. Geeststraat Herne
www.meegaan.be
FB: 'tFelt
start: voorjaar 2024

Voorheen werkzaam als landschapsarchitect,
projectcoördinator en streekontwikkeling

VERBINDING
AUTHENTICITEIT
SCHOONHEID
GROEI

In alles wat we doen, willen we met het project 'tFelt streven naar een symbiose tussen natuur, gemeenschap en groei. Door deze drie elementen met elkaar te verbinden, creëren we niet alleen een weelderige tuin, maar ook een veerkrachtige en hechte gemeenschap waarin duurzaamheid en samenwerking bloeien.

'tFelt zal meer zijn dan een oogsttuin; het is een levensbron van welzijn, verbondenheid en gezonde groei van mens en aarde. Samen met vzw Meegaan (met project 'tBruut - bakkersatelier) en andere lokale partners/landbouwers willen we lokaal en deels eigen geteelde groenten verwerken tot ambachtelijke producten zoals soep, quiche en kruidenbrood. Zo brengen we niet alleen smaakvolle creaties voort, maar bevorderen we tegelijk de vaardigheidsontwikkeling en werkgelegenheid.

'tFelt zien we als een bron van voeding voor lichaam en geest én zal tegelijk zuurstof bieden aan de lokale economie.

Het leertraject bij Landwijzer heeft me doen groeien van hobbymatig graag in de tuin werken tot professioneel bezig zijn met landbouw. Er komt zoveel meer bij kijken dan ik besepte toen ik aan het traject begon. Ook door de vele stages in verschillende bedrijven ervaar je waar je echt gelukkig van wordt.

Ludgarde

De bio-hoeve

GEZONDHEID

HARMONIE

DESKUNDIGHEID

Ludgarde De Coster (°1964)

ludgarde.decoester@gmail.com

De bio-hoeve
Pasbrug, Westerlo
www.debio-hoeve.com/
FB: biohoeve
IG: debiohoeve
start: maart 2024

Voorheen werkzaam als software ontwikkelaar bij een telecom bedrijf

Verborgen tussen de velden in Voortkapel ligt de bio-hoeve van Jaan. Sinds 1995, al 2 generaties lang, worden er biologische groenten geteeld. Er kwam ook ruimte voor een extra boer.in, een gedroomde kans om te kunnen werken in een mooie, stille omgeving in harmonie met de natuur. Gezondheid begint voor mij met een gezonde bodem. De biologische landbouwmethode voedt het bodemleven met organisch materiaal en mineralen. Dit bodemleven zet de organische bemesting om in opneembare voedingsstoffen voor onze zaden en plantgoed. Die groeien op tot krachtige groenten vol vitamines, antioxidanten en mineralen die op hun beurt ons voeden en ons helpen gezond te blijven. Dit wil ik verder kunnen uitwerken van teeltplan tot oogst.

Landwijzer leerde mij dat onderwijs over zelfontplooiing gaat. Dat het niet nodig is om bang te zijn van cijfers maar wel van een bodem zonder regenwormen en een veld zonder bomen. Ik heb gelukkig nog meer genoteerd dan ik onthouden heb uit alle lessen op of naast het veld.

En ben dankbaar dat ik kan terugkijken naar een cursus vol pijltjes en schetsen en eindeloos veel herinneringen met een gouden randje. Ik weet nu dat mijn pad loopt door een veld op een heuvel tussen de bomen.

Maria

Hoge Bossen

RUST
HELDERHEID   LEKKER ETEN

VERTROUWEN

NIEUWSGIERIGHEID

Maria Walgraeve (°1991)

maria.walgraeve@gmail.com

Hoge Bossen
Braambos, Sint-Kwintens-Lennik
www.hogebossen.be
IG: hoge.bossen
start: Juni 2024

Voorheen werkzaam in commerciële functie en kok in bijberoep

Hoge Bossen brengt verse, biologisch geteelde voeding dichterbij nieuwsgierige eters. De groenten telen we op een manier die duurzaam is voor de bodem, de natuur, de boer.inn.en en alles wat leeft op, onder en boven het veld. Hoge Bossen is een pakkettenboerderij die werkt volgens het CSA-principe. Wie lid is, kan van mei tot Kerst elke week een groentepakket ophalen op 't veld. Onze leden nodigen we regelmatig uit voor oogst-, feest- en kookmomenten. Wij verbinden natuur met landbouw en landbouw met mensen. Samen in evenwicht.

Ik begon landwijzer als absoluut groentje in de landbouwsector. Door mijn leergierigheid en de vele leerkanen die ik kreeg, heb ik mezelf kunnen ontwikkelen tot startende boomkweker. De leergierigheid is nog niet weg, ik sta aan het begin van een leerschool. Namelijk die van een leven met de landbouw, waarvan de landwijzer de fundamenteen heeft gelegd.

Martin

De Griffel

KLEINSCHALIG

DUURZAAM

Martin Menke (°1997)

De Griffel
martin@degriffel.eu
degriffel.eu

Wommelgem, op het veld van Loof en Bezen
start: maart 2024

ECOLOGISCH

CREATIEF

Voorheen werkzaam in de modewereld

De Griffel is een kleinschalige boomkwekerij. De bomen worden opgekweekt tussen de groentevelden van CSA Loof en Bezen. Dit is een uitzonderlijke samenwerking, die mogelijk wordt gemaakt door creatieve geesten.

Wij weten dat bomen in de vollegrond de meest ecologische teelt wijze is omdat we hierdoor geen plastic en potgrond nodig hebben. De bodem wordt onkruidvrij gehouden door onze handarbeid dus een tractor of herbiciden hebben wij niet nodig.

De bomen hebben kwaliteit door de vollegrondsteelt. De zandbodem laat wortels toe fijn te vertakken, wat het aanslaan op elke bodem bevordert. Overbemesten doen we niet, waardoor de bomen een rustige groei hebben en in balans zijn. Voor het vermeerderen gebruiken wij oude technieken zoals enten en oculeren. Dit is een echte ambacht, die Grieken al beschreven. Ook zaaien doen we voor het opkweken van onze eigen onderstammen. Als je graag eens wilt zien hoe dit in zijn werk gaat kan je de boomkwekers vragen om een initiatie bij te wonen.

We streven diversiteit na, bij ons kan je terecht voor appels, peren, pruimen, kersen, walnoten, hazelnoten, kastanjes, perzikken, amandelen en moerbeien. Ook binnen deze soorten kweken we veel rassen. Elk jaar gaan wij op zoek naar nieuwe soorten om te testen. Veel zijn erfgoed-rassen, zo blazen we onze cultuur nieuw leven in. Binnenkort kan je elke nazomer bij ons terecht voor een fruit-tentoonstelling waar je diversiteit kan proeven.

Wij willen planten emanciperen door natuurlijke cyclussen te laten plaatsvinden. Van zaad tot boom, van boom tot vrucht, van vrucht tot zaad. Vanuit de bodem tot boom, van boom tot blad, van blad tot de bodem. Mens samen met boom, boom tot vrucht, vrucht tot mens.

Naast onze idealen sterven we plezier na in het ons werk zodanig we dit nog vele jaren doen!

Het leertraject van Landwijzer heeft een wereld aan nieuwe mogelijkheden voor me geopend. In de eerste plaats professioneel, door me de tools te geven om mijn eigen landbouwproject op te starten. Maar ook intellectueel, door me bewust te maken van de problemen waar de landbouwsector mee te maken heeft en de oplossingen die boeren in handen hebben om te reageren op de crises waar we mee te maken hebben. Vandaag voel ik me klaar om de uitdagingen van het opzetten van mijn eigen boerderij aan te gaan en bij te dragen aan een betere wereld.

Matthieu

VERANTWOORDELIJKHEID

ZORG DRAGEN

DUURZAAMHEID

SOLIDARITEIT

GEZELLIGHEID

Matthieu Tasseti (°1988)

matthieu.tasseti@gmail.com

Mijn kleinschalig gemengd boerderijproject
Frankrijk

Voorheen werkzaam als Business Intelligence
consultant

De kleinschalige boerderij biedt gezond, lokaal en duurzaam voedsel. Het wordt geproduceerd met landbouwmethoden die levende organismen respecteren. Fytosanitaire producten zijn daarom verboden, grondbewerking wordt tot een strikt minimum beperkt en er worden voorzieningen getroffen om de biodiversiteit te bevorderen.

De kleinschalige boerderij creëert sociale banden. Enerzijds door iedereen die dat wil aan te moedigen zich aan te sluiten bij het collectief dat de boerderij ondersteunt. Anderzijds door de mogelijkheid te bieden om binnen de muren allerlei evenementen te organiseren om mensen aan te moedigen elkaar te ontmoeten, te delen en ideeën uit te wisselen.

De kleinschalige boerderij vergemakkelijkt de overdracht van knowhow. Er worden regelmatig workshops georganiseerd over voedselverwerking en -conservering om mensen te helpen hun eetpatroon weer onder controle te krijgen en met de seizoenen mee te leven.

De kleinschalige boerderij biedt een prachtige en gastvrije omgeving. Het is een plek om te ontspannen, je te heroriënteren, je te verbinden met de natuur en je te verwonderen over de wereld.

Toen ik startte wilde ik een overstap naar de biolandbouw verkennen en wist ik dat ik iets met dieren wilde doen, toch had ik totaal geen idee op welke manier dat kon. Het leertraject heeft mijn liefde voor het gemengde bedrijf aangewakkerd, met de koe in de hoofdrol. Het deed me dromen van een eigen bedrijf, misschien wel in het buitenland. Door het sterke netwerk van Landwijzer kwam ik in contact met de boerderij in Zweden en start daar binnenkort mijn nieuw leven. Ik ben heel dankbaar voor de afgelopen 2,5 jaar en kijk vol goesting uit naar alles wat nog op mijn landbouwpad komt.

Niels

Hernebo Gård

Niels De Ceulaer (°1989)

niels.deceulaer@gmail.com

Hernebo Gård
Nya Härnebovägen, Holmsveden, Zweden
FB: niels.deceulaer
IG: niels.de.ceulaer
start: mei 2023

Voorheen werkzaam als jeugdwerker,
beleidsmedewerker en coördinator bij Chirojeugd
Vlaanderen

VITALE VOEDING

DIERENWELZIJN

balans

HOLISTISCH

essentie

Hernebo Gård is de uitwerking van een biodynamisch gemengd bedrijf op een bestaand biologisch melkveebedrijf in Zweden. Ik wil biologische, gezonde en vitale voeding produceren voor de mens op een manier die goed is voor natuur, dier en mens. Alle drie hebben ze een hun rol op de boerderij en vormen ze samen één harmonieus geheel. Die harmonie is voor mij de sterke basis voor een duurzaam voedselsysteem.

De uitwerking krijgt vorm in een biologisch, biodynamisch gemengd bedrijf met 40 melkkoeien, varkens, kippen, akkerbouw en groenteteelt. De melk wordt verwerkt tot zuivelproducten, alle producten van de boerderij worden via korte keten afgezet.

Als boer wil ik impact kunnen maken met de boerderij, toonaangevend zijn en anderen inspireren. De boerderij als gezond, levend organisme weerspiegelt een samenleving waar ik aan wil bijdragen. Een bedrijf dat divers is, waar de verschillende takken elkaar versterken en in stand houden en het geheel weerbaarder maakt, gezonder maakt, vitaler maakt en waar ik als boer ook de nodige afwisseling heb in taken.

Tot slot is de boerderij een mooie plek waar je tot rust kan komen en opnieuw kan verbinden met de natuur.

Het leertraject leerde me de agro-ecologische landbouw kennen. Het gaf me inzicht in de impact die aandacht hiervoor kan hebben op een mensenleven – (en bij uitbreiding de samenleving). Door het leertraject kan ik op een realistisch manier concrete stappen zetten in de creatie van een plek waar mensen zich terug verbonden voelen met de natuur, gezonde en lokale voedselproductie en elkaar.

Raf

Au petit verger sucré

Raf Callaerts (°1990)

raf.callaerts@gmail.com

Au petit verger sucré
Waals Brabant
start: aanplant 2025

Voorheen werkzaam als jurist/advocaat

CSA

FRUIT

KLEINSCHALIG

LOKAAL

ZELFOOGST

Met Au petit verger sucré bouw ik een kleinschalig fruitverhaal uit, dat deel uitmaakt van een kleinschalig gemengd lokaal bedrijf of van een samenwerkingsconstructie. In dit verhaal staan bodemvruchtbaarheid en de biodiversiteit centraal; wordt er zo weinig mogelijk met niet-hernieuwbare goederen gewerkt; wordt er weinig gemechaniseerd en wordt er gestreefd naar sociale rechtvaardigheid. Het project brengt door zelfoogst mensen dichterbij de voedselproductie en versterkt de sociale cohesie en verbondenheid.

Het leertraject waren 2.5 boeiende jaren waar ik veel grenzen heb verlegd, mezelf en de wereld nog veel beter heb leren kennen en waar het duidelijk werd dat boerin worden geen beroep is, maar een levenskeuze.

Reyn PlukPlek

Reyn Lequeux (°1981)

PlukPlek
Heirbaan, Ternat
reyn@plukplek.be
www.plukplek.be
FB: PlukPlek
IG: plukplek_zelfpluktuin_ternat
start: maart 2024

Voorheen werkzaam als leerkracht in het lager onderwijs

KORTE KETEN

VERBINDING

ZELFPLUKTUIN

Ik stap mee in het bedrijf van mijn zus Dorothea, die 7 jaar geleden met haar zelfpluktuin kleinfruit en groenten startte. Na 7 jaar af en toe mee lopen, zet ik er vanaf nu mijn schouders mee onder. Naast het opstarten van eigen opkweek en kippen (hopelijk later nog een kudde melkschape), draai ik mee in de dagdagelijkse activiteiten op het veld. Hoe ik mezelf zie? Ik hou van dankbaar genieten van het leven, dit met onder andere lekker eten en een gezellige sfeer. Dit wil ik ook als algemene sfeer op ons bedrijf.

Verbinding, waarachtigheid, schoonheid, goedheid, zijn kernwoorden die mij nauw aan het hart liggen.

PLUK GELUK
samen

Ik ben enorm dankbaar: voor al wat ik leerde, de mensen die ik ontmoette, de kansen die ik kreeg, de puzzelstukjes die stilletjes op zijn plaats vielen en de droom van een berg vol bloemen... die werkelijkheid wordt! En waar ik jullie vanaf de lente van 2024 graag ontvang.

Sofie

Bloemenpluktuin Bloemberg

Sofie Vanden Borre (°1985)

Bloemenpluktuin Bloemberg
Gemeenveldstraat, Alseberg
sofie@bloemberg.be
www.bloemberg.be
FB: Bloemberg.pluk.samen.geluk
IG: bloemberg.pluk.samen.geluk
start: 2023

Voorheen werkzaam als jurist

Vanuit een passie voor schoonheid wil ik CSA bloemenpluktuin Bloemberg creëren. Ik wil seizoensbloemen telen waarvan ik zelf ga stralen en die bij anderen ook een lach op hun gezicht tovert. Ik wil mensen in ontmoeting en verbinding brengen met elkaar, de natuur en zichzelf door een ontmoetingsplek te creëren, een warme plek, waar iedereen welkom is. Een plek van rust en schoonheid, een plek waar kleine gelukjes centraal staan. Ik wil mensen laten genieten van de schoonheid van de natuur door een mooie plek te creëren waar er tijd is om de tijd te nemen en gewoon te zijn. Ik bied hiertoe een zelfplukabonnement aan waar je wekelijks lokaal en ecologisch je prachtige eigen bos seizoensbloemen komt plukken, of er gewoon zijn en genieten. Als je het liever aan mij overlaat kies je voor een boeketabonnement, waarbij ik voor jou oogst en stralende boeketten schik. Bovendien kan je deelnemen aan workshops, meewerkdagen en het oogstfeest.

Ik wil deze kleine gelukjes lokaal en ecologisch telen, op het ritme van de natuur. Ook wil ik lokale samenwerkingen aangaan met partners.

Dit kan ik het best brengen door zelf levensvreugde te ervaren door Bloemberg, mijn eigen project, te ontwikkelen, waarbij ik stilsta bij wat ik wil en voel en mezelf op deze manier ont-wikkel, en ook dit uit te dragen aan anderen.

Tenslotte wil ik een mooie plek creëren rond ons huis waar onze kinderen opgroeien en streven naar een evenwicht om voldoende tijd met hen door te kunnen brengen en hen de aandacht en de liefde voor de natuur mee te geven.

De opleiding bij Landwijzer heeft mij kritisch leren nadenken rond diverse thema's die samenhangen met onze hedendaagse voedselvoorziening. De praktijkervaringen op mijn stages hebben me geleerd dat het een uitdaging is om idealen te bewaken wanneer economische belangen gaan spelen. Bovenal heb ik door de opleiding enorm veel respect gekregen voor iedereen die zich inzet voor duurzame landbouw en voor iedereen die bewust over voeding nadenkt.

Steve

Steve Billiet (°1981)

stevebilliet@hotmail.com
Bornem en Puurs – Sint-Amands
start: nog niet bepaald

Voorheen werkzaam als ontwerper
scheepsbouw en Offshore winmolensparken

LOKAAL

gezond

DUURZAAM

KLEINSCHALIG

EERLIJK

Mijn missie is als groenteboer eerlijke en gezonde producten te telen op een ecologisch verantwoorde manier voor een lokale markt en korte keten. Ik wil als boer beginnen omdat ik wil bijdragen aan een duurzaam alternatief tegenover onze hedendaagse agro-industrie. Ik vind dat ook grove groente teelten, typisch voor grootschalige monocultuur in akkerbouw, ook op een andere manier moeten kunnen verbouwd worden. Ik heb een voorliefde voor groenten die helaas naar rentabiliteit minder interessant zijn, maar wel bij iedereen dagelijks op tafel komen. Mijn doel is ook deze groenten te produceren, zodat ze niet alleen betaalbaar zijn voor de huidige generatie, maar ook vooral geen nadelige gevolgen hebben voor toekomstige generaties. De grootschalige agro-industrie put onze gronden en natuurlijke bronnen uit. Ik wil een alternatief bieden voor iedereen die bewust wil kiezen voor duurzame landbouw.

*Dankje Landwijzer om deel te zijn van
die uitdieping van mijn eigen
boerentoeekomst.*

Tijs

De Groentelaar

Tijs Boelens (°1985)

De Groentelaar
Huttestraat, 1670 Pepingen
info@degroentelaar.be
www.degroentelaar.be
FB: degroentelaar

Ik ben Tijs Boelens, nu al 12 jaar boer bij De Groentelaar. Met ons bedrijf hebben we altijd al vol bewondering naar Landwijzer gekeken. We zijn ooit begonnen op 20 are en onze boerderij zou organisch zijn weg wel vinden. Zo vlot ging dat niet. Om die reden, maar ook om de zoektocht naar hoe ik mijzelf in de toekomst als boer zie, schreef ik mij in in het derde jaar van het leertraject.

De combinatie van de opleiding, mijn persoonlijke groei en de boerenprotesten maakten me duidelijk dat ik een evenwicht wil tussen die 3 zaken.

Het antwoord ligt in een bedrijf met akkerbouw, een zoogkoeienkudde en een huiskavel van 6 hectare . De kansen die het bedrijf biedt voor instromers om in het bedrijf een echte melkverwerking en een tuinbouwtak uit te bouwen spreken me aan. Maar ik besef ook dat daar zorg en rust voor nodig is ... benieuwd hoe dat evolueert.

Bij terre en vue die onze boerderij mee wil verwerven resoneert dat verhaal. Ze zijn mee, mijn toekomst kan beginnen.

Word jij ook bioboer of bioboerin

Het leertraject biologische en biodynamische landbouw van Landwijzer is uniek in Vlaanderen. Het bereidt je in theorie en praktijk voor op je eigen professionele toekomst in de Bio- en BD-landbouw.

Vraag de infobrochure aan via www.landwijzer.be

En schrijf je in voor één van de info-avonden die we van januari tot juni organiseren.

OPLEIDING & VORMING
PROFESSIONELE BIO-LANDBOUW

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

